

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 46/26

2026 m. kovo 24 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-767/23 | (*Remling*)¹

Nacionalinis galutinės instancijos teismas visada turi pagrįsti atsisakymą pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą

Net ir tuo atveju, kai toks teismas turi teisę atmesti ieškinius pateikdamas sutrumpintus motyvus, jis bet kuriuo atveju privalo specifiskai ir konkrečiai nurodyti priežastis, dėl kurių taikoma viena iš pareigos pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą išimčių

Toje byloje Teisingumo Teismas turėjo nuspręsti, ar pagal Nyderlandų teisę aukščiausiajam teismui suteikta galimybė atmesti apeliacinį skundą remiantis vien sutrumpintais motyvais yra suderinama su Sąjungos teise. Tokiais teisės aktais gero teisingumo vykdymo sumetimais buvo siekiama sutrumpinti teismo proceso trukmę ir sudaryti galimybę šiam teismui daugiau laiko skirti svarbioms byloms. Pabrėžęs esminį prejudicinio sprendimo priėmimo procedūros apskritai ir pareigos pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą vaidmenį visų pirma Sąjungos teismų sistemoje, Teisingumo Teismas priminė, kad aukščiausiasis teismas turi pareigą pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, nuo kurios jis gali būti atleistas tik trimis atvejais: kai iškeltas Sąjungos teisės klausimas neturi reikšmės, kai atitinkama Sąjungos teisės nuostata jau buvo Teisingumo Teismo išaiškinta arba galiausiai – kai toks aiškinimas yra toks akivaizdus, kad nelieka jokių pagrįstų abejonių. Kai aukščiausiasis teismas mano, kad susiklostė viena iš šių trijų situacijų, jis turi motyvuoti atsisakymą kreiptis į Teisingumo Teismą ir visais atvejais specifiskai ir konkrečiai nurodyti priežastis, dėl kurių mano, kad nėra pagrindo kreiptis į Teisingumo Teismą. Šiuo aspektu toks teismas gali remtis žemesnės instancijos teismo atitinkamoje byloje nurodytais motyvais, jeigu pastarasis paaiškino, kodėl byla patenka į vieną iš trijų minėtų situacijų.

Maroko pilietis, kurio žmona ir vaikai gyvena Nyderlanduose ir turi Nyderlandų pilietybę, Nyderlanduose pateikė prašymą išduoti visoje Europos Sąjungos teritorijoje galiojantį leidimą gyventi. Kadangi šis prašymas buvo atmestas, motyvuojant tuo, kad jis jau turi leidimą gyventi Ispanijoje, jis pateikė ieškinį Utrechte (Nyderlandai) posėdžiaujančiam Hagos teismui. Kadangi ir šis ieškinyje buvo atmestas, jis pateikė apeliacinį skundą Nyderlandų Valstybės tarybai. Šis teismas mano, kad atsakymas į Maroko piliečio iškeltą Sąjungos teisės aiškinimo klausimą aiškiai matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos. Todėl jis neprivalo pateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir gali priimti sprendimą byloje, pateikdamas sutrumpintus motyvus.

Ši galimybė pateikti sutrumpintus motyvus numatyta nacionaliniame užsieniečių įstatyme. Jis atspindi Nyderlandų teisės aktų leidėjo siekiamą pusiausvyrą tarp noro kuo labiau išplėsti galimybę pateikti apeliacinį skundą bet kurioje su užsieniečių teise susijusioje byloje ir būtinybės sudaryti galimybę Valstybės tarybai savo analizėje sutelkti dėmesį į klausimus, į kuriuos reikia atsakyti siekiant užtikrinti teisės vientisumą, teisės raidą ar teisminę apsaugą apskritai.

Šiomis aplinkybėmis Valstybės taryba, kuriai kyla klausimas, ar ji turi išsamiai motyvuoti priežastis, dėl kurių mano, kad neprivalo pateikti prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą.

Savo sprendime Teisingumo Teismas pirmiausia priminė, kad nacionaliniai teismai, kurių sprendimai negali būti apskundžiami, privalo kreiptis dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, tačiau šiai pareigai taikomos trys išimtys (keliamo Sąjungos teisės klausimo nereikšmingumas; esama Teisingumo Teismo sprendimo, kuriame jau išaiškinta atitinkama Sąjungos teisės norma, arba *acte clair* atvejis)².

Taigi, atsižvelgiant į **esminį prejudicinio sprendimo priėmimo procedūros vaidmenį Sąjungos teisės sistemoje**, jeigu toks teismas nusprendžia nesikreipti į Teisingumo Teismą, remdamasis viena iš šių išimčių, **jo sprendimas bet kuriuo atveju turi būti motyvuotas, todėl jame, atsižvelgiant į nagrinėjamas faktines ir teisinės aplinkybes, turi būti specifiškai ir konkrečiai išdėstytos priežastys, dėl kurių taikoma viena iš šių trijų išimčių**.

Tai, kad valstybė narė, siekdama užtikrinti gerą teisingumo vykdymą, leidžia teismui pateikti sutrumpintus motyvus, sutrumpindama teismo proceso trukmę, nieko nekeičia. Net ir tokiu atveju aukščiausiasis teismas privalo specifiškai ir konkrečiai **nurodyti priežastis, dėl kurių mano, kad nesikreipimas į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą yra pateisinamas**.

Šiuo aspektu aukščiausiasis teismas gali remtis žemesnės instancijos teismo nagrinėjamoje byloje nurodytais motyvais, jeigu pastarasis išdėstė priežastis, dėl kurių manė, kad iškeltas Sąjungos teisės klausimas neturi reikšmės, kad Teisingumo Teismas jau yra išaiškinęs atitinkamą Sąjungos teisės nuostatą arba kad toks aiškinimas buvo toks akivaizdus, kad neliko jokių pagrįstų abejonių.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka](#), jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Likite su mumis!

¹ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

² 1982 m. spalio 6 d. Sprendimas *Cilfit* ([283/81](#)) ir 2021 m. spalio 6 d. Sprendimas *Consorzio Italian Management ir Catania Multiservizi* ([C-561/19](#)) (taip pat žr. [Pranešimą spaudai Nr. 175/21](#)).